

KURJER WARSZAWSKI

D. 3. Czerwca. — Rok 1840.
Środa.

№ 146.

Jutro, ŚŚ. Kwiryn i Alexander Bis:
v. s. Wniebowstąpienie.

Mieszkańcy Warszawy wszelkich stanów napełniają ulice któremi przejeżdża Miłoścyw MO-NARCHA, aby korzystając z JEGO pobytu, cieszyli się pożądanym widokiem; radosne okrzyki z ich serc wychodzące napełniają powietrze. O-negdaj N. PAN zwiędził na Pradze szanśce będące przeciw cytadelli, a wczoraj na rozległych bło-niach za *Marymontskich* radośnie powitały MO-NARCHE Wojska składające Iszy korpus armji czynnej. — Wczoraj wieczorem przybył do War-szawy z Lwowa, J. K. W. Xę Ferdynand Gubernator Galicji, i J. K. W. Xę Ferdynand Syn Xcia *Nadany*. Mieszkaia w pałacu Belwederskim. — Mianowani przez Radę Administracyjną: Naczelnu Lekarz Dymuzdrowia, Członek honorowy Urzędu Lekarskiego gub: Mazow; i Kalis; D. ktor med: Alex: *Le Brun*, oraz Doktor med: i Akusz: Hen: *Schaeffer* (S. efer), Członkami honor: Rady Lekars; Kaz: *Janowski* Podprokurator Sądu krymi; gub: Lubel; i Podlasi; Zastępcą Sędzięgo Tri: gub: August; Hip: *Grodzicki* Podprokurator Sądu pol: popr: wydz: Lubel; Zastępcą Podpro-kuratora Sądu kry: gub: Lubel; i Podl; Sój: *Nowicki* Inkwient Sądu pol: popr: wydz: Lubel; Zastępcą Podprokuratora w tymże Sądzie. Taż Rada udzieliła P. Kar: *Królikowskiemu*, patent na Jeometre kl. I, wolno-praktykującego w całym Królestwie. Udzieliła PP. Ant: *Kaliszewskiemu* i Raf: *Zelaziewiczowi*, patenty na Budowniczych wolno-praktykujących w całym Królestwie. U-dzieliła P. Chr: *Klotzer*, fabrykantowi powozów w Warsz.; list przyznania wynalazku, na nowy spo-sób budowania karet przemiennych, to jest: na podwójne i poczwórne zamieniających się. — Wczoraj złożono w Red: Kurjera wygrany zakład przez R. S. zł. 20, które przeznaczył dla Szpitalu Ś. Kazimierza J. Hr. Kw.; złożono oraz dla Ochrony od Stróża K. A. z Pałacu Z. za upi-cje się na służbie zł. 2; a od Fryderyka Louis Karł Czeladnika tapicerskiego, iako ofiarę zł. 10,

dla ubogich pod opieką Tow: Dobroczynno-sci; i dla 37miu Sierot w *Gaszynie* zł. 6, od Ja-na D. Parobka, za to, że iak wyszedł z domu w Poniedziałek, nie powrócił aż we Czwartek. — W Nrze 22gim Tygodnika *Rolniczo-Tech-no-logicz*; między innemi znajduje się: O różnych wadach mleka i sposobach ich poprawienia. — *Rossyni* i *Horja Heber* stanowią w iednym cza-sie epokę nowego rodzaju dramatycznej muzyki. Jeden olimp, a drugi piekło wziął w podział. Z tych prędów, (iak *Wenera* z *Piany* morskiej) zjawit się Młodzieniec *Wincenty Bellini*, który korzystając z ich ienjalnego przywdkowania, zwró-cił śpiew do tonu fundamentalnego, to jest: do wzniosłej i klamacji zgodnej z naturą wykształ-conych uczuć ludzkich. *Mozart* niewiele napi-sał Oper; w młodym wieku żyć przestał: bo w swych tworcach zawicie szłował włóknią swoich uczuć: Po nim, różnie bawili ukształconą ludo-skość znakomici Kompozytorowie, ale dotąd ża-den z nich nie przemawiał tak silnie z serca do serca, iak *Bellini*. Jest to *Mozart* w najświetniej-szem rozwinięciu, lecz nie iak iako harmonista, raczej co do potęgi uczuć swojego serca. To też iak tamten zbyt warkło wysnuł nic życia swojego. Kto tylko ma serce, czuje, iaka jest w iego pie-niach pochwyliająca rzewność. Uczeni Artystei, zgłębiając tajniki serca ludzkiego, dziwią się nad utworem iego niepojętego ogniska, że tyle sil-nych uczuć, z siebie objawić mogło, a zwłaszcza w Operze *Lunaticzka*, podziwiają oni zgłębie-nie niezbadanych uczuć istoty chodzącej po naj-niebezpieczniejszych szczytach, i szlachetnie ma-rzącej we śnie o swoim szczęściu i nieszczęściu. Słowem, wszystkie Opery *Belliniego* cechują cało-wiaka z nadzwyczajną tkliwością seroa; a w tym wzglę-dzie *Lunaticzka* jest iego naczelnem dziełem. Ta piękna opera wczoraj Iszy raz była przed-stawioną w naszym Teatrze; przełożył ją z Wło-skiego i wyuczył Kapelmistrz Karol *Kurpiński*,

któremu winniśmy tyle wzniosłych utworów oryginalnych. Wykonanie tego dzieła na naszej scenie czyni zaszczyt naszym Artystom, a powszechne zadowolenie Słuchaczy było ich wynagrodzeniem. Do ozdoby dzieła przyczyniły się także pełne efektu i prawdy dwie nowe dekoracje JP. *Sachetti*, a świeżość i gustowość ubiorów, pomnożyły przyjemność Widzom. JPani *Rywaczka* i JPanna *Józefa Turowska*, ciągle okrywane były prawdziwie zasłużonemi oklaskami, a po ukończeniu zaszczytzone podwójnem przywołaniem. Przywołano oraz Szanownego Tłumacza i Dekoratora. — W składzie G. *Senewaldo*, wyszły Ulubione Śpiewy z Opery Belliniego *Lunatyczka* (iż *Somnambula*), ułożone na język polski przez K. *Kurpińskiego*, 5 Numerów a mianowicie Nr 1 *Kawatina Luy* „Głos radości“, zł. 1 i pół. Nr 2 *Kawatina Amiry* „Ten błękit Nieba“, zł. 3. Nr 3 *Śpiew Ludmiły* „Pod ciemnym Niebem“, zł. 1 i pół. Nr 4 *Arja Elwina* „Gdybym Cię mógł nienawidzieć“, zł. 2. Nr 5ty *Arja* „Nikt nie pojmie takiego szczęścia“, zł. 2. Z tejsze Opery wyszły także Wyiątki ułożone na Fortep: przez Ign. Fel: *Dobrzyńskiego*, zł. 3 i pół. Pięć Kontredansów z ulubionych Motiwów tejsze Opery skomponowane na Orkiestrę i ułożone na Pjanof: przez A. *Pohlens*, Kapelmistrza Główny: czynnej Armiji, zł. 2. Polonez skomponowany z tematów tejsze Opery przez Józ: *Nowakowskiego*, zł. 1 i pół. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: zł. od 19 gr. 15 do 19 gr. 17. Listy zast: zł. 96 gr. 6. Listy zast: nowe zł. od 95 gr. 24 do 96; kupon zł. 1 gr. 23¹/₃. Obligacje udziałowe zł. od 424 do 428.

Anglja. — Wydano rozkaz aby okręt *Sut-hampton* o 50ciu armatach, był bezwzględnie wysłany do *Indji wschodnich*. — W *Londynie* daie się uczuć dotkliwy brak pieniędzy, i handel na prowincji znacznie upadł.

Chiny. — Misjonarz *Łazarystów Torel*, donosi z *Makao* pod d. 4 Stycz: o nowem prześladowaniu Chrześcijan: „15go Wrzes: podczas gdy Chrześcijanie w *Kuczen* cieszyli się zupełną spokojuością, dom Misjonarzy katolickich został

nagle otoczony przez kilku Mandarynów i 100 żołnierzy. Panowie *Perboie*, *Baldus* i *Franciszkanin*, który w ówczas Mszę odprawiał, ledwo zdołali ratować się ucieczką. Dom złupiono i spalono. Nazajutrz pojmano Pana *Perboie*, którego oddano pod torturę, za to, iż nie odkrył mieszkania drugiego Misjonarza. X. *Rameaux* (*Ramo*), Biskup katolicki, pośpieszył ofiarom na pomoc, lecz w *Han Keaz* dowiedział się, iż prześladowanie Chrześcijan trwa w całej prowincji; nie mogąc nigdzie znaleźć schronienia, musiał bez pomyslnego skutku wrócić z Panem *Baldus* do *Kiangsi*.”

Francja. — Marszałek *Clauzel* (*Klozel*) wniósł 23go z. m. w Izbie Deput: sprawozdanie Komisji roztrząsającej wniosek względem przywiezienia zwłok *Napoleona*. — Król objął 23go z. m. mieszkanie letnie w *Neilli*. — Xiążę *Sasko-Koburgski Kohary*, udał się z swoim synem napowrót do Niemiec. 15,000 fr. skradzione temuż Xciu, znalazły się w szafie w pobocznym gabinecie; przeto osoby o tę bradzież podejrzane, zostały uwolnione. — 23go z. m. głoszone w *Paryzku* o śmierci starszego syna *Don Karola* w *Bourges* (*Burż*). — Statek *Magicienne* (*Mażysjen*), przeznaczony do *Chin*, zawinie do wyspy *Stej Heleny*; Rząd wysłał nim *Aienta*, który z Władzami wyspy ma załatwić wstępne układy względem wydania zwłok *Napoleona*, tak, iżby fregaty *Bel-Pul* i *Faworyta* nie doznały odwłoki. — Statek *Sokół* przywiózł ważne depesze od Xięcia *Montebello*. Dowiaduiem się, iż 3 statki ang: wojenne stały ieszcze w *Neapolu*. Na bal dany przez Admirała ang: na okręcie *Bellerofon* *Francuzi* nie chcieli przybyć, z przyczyny, iż na tymże okręcie *Napoleon* kiedyś był ieńcem. — Admirał *Lalande* stanie wkrótce na czele najznaczniejszej floty, iaką kiedy Kontr-Admirał dowodził; eskadra pod jego rozkazami składać się będzie z 8 okrętów linjowych. — Królewiczowie Xięta *Orleań: i Aunale* (*Omal*), byli 23go z. m. spodziewani w *Tulonie*. Ruch nadzwyczajny panuje obecnie w tym porcie; uzbraianie okrętów trwa nieustannie; Admirał *Rosamel* ma otrzymać

znaczące posiłki. Listy z *Włoch* wzniesiają obawę; sprawa Neapolitańska jest również zawikłaną jak przed rozpoczęciem układów. Anglija przedstawia znaczne żądania, a Król Neap: bynajmniej nie jest skłonny do takich wynagrodzeń; na wyspie *Sycylii* przedsięwziął osobiście energiczne środki do obrony. Rozgłoszono w *Messynie*, iż korpus 20,000 *Austrjaków* zbliżył się do granicy neapol.: — Akademia moralnych i politycznych umiejętności, wyznaczyła w r. 1838 nagrodę 3000 fr. za najlepszą rozprawę o związku celnym niemieckim; tę nagrodę przyznano Panu Teodorowi *Fix*. — Monitor donosi, iż dotychczas nie nadszedł raport urzędowy o obrotach armji afrykań. List prywatny z *Muzai* zawiadomia: Wszelkie kroki przygotowawcze są ukończone; armja zamysłała 16go z. m. ruszyć z *Atlasu* ku *Medchy*. Świadczenia wiarogodne zapewniają, iż zdobycie wąwozów *Teniah*, przyprawilo Francuzów tylko o stratę 50 ludzi w zabitych i 150 ranionych. Jenerał Porucznik *Marbot* został raniony kulą w kolano; podobnież są ranieni w nogę Jenerał *Rumini* i Major *Großbon*. W warowym obozie pod *Muzaią* zebrano znaczne zapasy; *Blida* również jest zaopatrzoną. 16go z. m. iazda arabska niepokoiła znowu okolicę warownego domu (maison carrée); bataljon z *Kuby* zadał jej klęskę dotkliwą. Przy szturmie na *Teniah* ubito konia pod Pułkownikiem *Guerwillier* (*Gerwilje*); Królowicz *Xiążę Omał* dał mu swojego konia, a sam pieszo wtargnął z grenadjernami pierwszy do baterji nieprzyjacielskiej. Pan *Münster*, młody Officer ordynansowy *Xięcia Orleana*; zachorował na febrę. — *Don Karol* wydał odezwę do Legitymistów z prośbą o wspieranie nieszczęśliwych wychodźców hiszp.: — Z *Londynu* otrzymano wiadomość, że Xłże *Ludwik Napoleon* zamysła z swoimi stronnikami odплыnąć atakiem naitym do wyspy *Staj Heleny*, aby być świadkiem obrzędu przy wydaniu zwłok *Napoleona*. Rząd franc: prosił, aby angielski nie pozwalał żadnemu statkowi podejrzanych żegluga do wyspy *S. Heleny*, aż po wydaniu zwłok Cesarza.

Hiszpanja. — Królowe Reientka i *Donna I-*

zabella udadzą się w tych dniach do wód *Kalkas* w Katalonji. Ministrowie *Kleonard* i *Armendaryz* mają im towarzyszyć. — Do *Madrytu* miał przybyć Aient *Don Michata*, nie wiadono w jakim celu. — Żołnierze mający skończone lata służby spodziewają się dymissji, albowiem wojna domowa jest uważaną za usmierzoną. — Głoszą iż starszy Syn *Don Franciszka de Paula* otrzyma naczelnictwo nad armją, a Xłże *Wiktorji* order złotego runa, oraz gubernatorstwo *Kuby*. — Izabeliści opuścili *Morg* i *Flix*, Karliści obsadzili znowu te ważne miejsca. Dywizja z *Mory* ucierpiała nieco przez *Karlistów*. — Jenerał *Segarra* złożył dowództwo nad *Karlistami* w Katalonji; iego następcą jest Jenerał *Llarch*.

Niemcy. — 4go b. m. odbyło się w *Berlinie* uroczyste położenie kamienia węgielnego do pomnika wznoszącego się na cześć objęcia rządu przez Króla *Fryderyka IIgo*.

Turecja. — W piśmie angielskiem czytamy: Przewlekane się stanu niepewności (status quo) jest zgubniejszem dla *Wice-Króla Egiptu* niż dla *Porty*. Utrzymanie znacznej sily zbrojnej przechodzi iego możność; skarb egipski jest wycieńczony, handel zatamowany, *Syrja* blizką powstania, a *Egipcjanie* są oburzeni z powodu organizacji gwardji narodowej; uciemiężających kontrybucji i groźb woiennych; skradzioną flotę musi zatrzymać, a nie może jej użyć do swojej obrony. *Mehmed Ali* pragnie jak najrychlejš sprawę wschodnią załatwić, to może nastąpić za pośrednictwem zgodnych usiłowań wszystkich mocarstw. Czyż polityka odwlekająca a pochodząca od Pana *Thiers*, zdoła władę *Wice-Króla* ustalić i do tryumfu go przeprowadzić? Obawiamy się aby nie było inaczej; *Basza Egiptu* pozna, iż więcej ucierpiał przez swoich przyjaciół niż wrogów. — Podług listów z *Serwji*, zaburzenia tameczne są już usmierzone. Xłże *Michał* przyrzekł kilku znienawidzonych urzędników oddać, prowincję zwiedzic i rezydencję przenieść do *Kraguiewac*. — W *Stambule* ustanowiono Trybunał handlowy,

— Mennica w *Stambule* zaczęła wyłaczać nowe monety srebrne i złote, zwane *Sikkei Hassine*.
— Na statku *Hadszy Basza* przybyłym z *Alexandrii* do *Smirny* zjawiła się zaraza.

Rozmaitości.— Z gór *Karpachich* piszą: Początek wiosny odznaczył się u nas rzadkimi zjawiskami natury, i tak, w końcu Kwietnia mieliśmy dość gwałtowne trzęsienie ziemi połączone z straszną burzą. Pierwsze uderzenie dało się uczuć 26go Kwietnia i 30go o 10 wieczorem; trzęsienie było tak mocne iż we wsi *Altendorf* na pograniczu *Galicji* i *Węgier* zawaliło kilka kominów, a dzwony same brzmieć zaczęły. Po tym fenomenie nastąpiło zimno, *Karpaty* znowu pokryły się śniegiem aż do spodu. Dopiero od 7go z. m. powietrze jest łagodniejsze, lecz rośliny budzą się opieszale z letargu. 11go Maja ciepły deczęz i pioruny ożywiły nieco naturę. Ceny zboża idą w górę, zwłaszcza iż nie ma widoków na obfite zniwo tego lata. — 23go Maja sprzedawano na rynku w *Statgardzie* świeże wiśnie.

S Z A R A D A.

Pierwsze z 3oimi żywność nam dają,
Drugie z 3oimi coś naznaczają,
Drugie z 3oimi wspaniałobitą,
Wszystkie różnych przedmiotów mnóstwo dostarczają.
(Zesła Szarada *Staranie*).

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Pułkownik *Austriac*: Hra: *Mitrowski*, Major *Hray Klebersberg*, Major *Hra: Szawara* i Hra: *Wrbna* Rtmistrz z *Lwowa*; *Buturlin* Pułkownik z *Brześcia*; *Turkuł* Tad: Dzie: z *Bończów*; *Miszewski* Fram: Dzie: z *Boguszyna*; *Raczyński* Woj: Dzie: z *Balkowa*; *Rubinkowski* Francic: Dzie: z *Iwiczka*.

DONIESIENIA.

Zawiadania się Szanowna Publiczność, że z powodu zamknięcia dolnej części ulicy *Marjensztaut*, która obecnie nowo bruknie się; i zezwazd do *ŁAZIENEK KURTZA*, przy tejże ulicy ca. iacych, wygodnie jest urządzonej od ulicy *Bednarskiej*, wprost ulicy *Dobrej*, obok *Hotelu Nadwiślańskiego*.

KOLONJA *Utuczek* zwana, w *Gminie Tarchomińskiej*, w *Pcie Warszawskim* położona, niogów *Glebińskich* 38 obejmująca, w terminie ostatecznym dnia 29 Maja (10. Czerwca) r. b. o godzinie 4tej z połud: w drodze działów w *Trybunale* w *Wydz: III.* sprzedana zostanie. *Licytacja* zacznie się od summy złp.

6,858. — **NIERUCHOMOŚĆ** w *Warszawie* przy ulicy *Żelaznej* pod Nr 1142 położona, z *Ogrodem* fruktowym i warzywnym, z *Trephauzem* o *Smiu* oknach i *Oranżerją* o *Sciu* oknach, w terminie ostatecznym w dniu 21 Maja (5 Czerwca) r. b. o godzinie 4tej w drodze działów w *Trybunale* *Wydz: III.* sprzedana zostanie. *Licytacja* zacznie się od summy złp. 4,355 gr. 2. — **DOM** murywany w *Rynku* *Nowego Miasta* pod Nr 354 położony, stykający się z *Jatkami* czeźnickimi, w terminie ostatecznym dnia 7go Czerwca r. b. o godzinie 4tej z połud: w *Trybunale* *Wydz: III.* sprzedany zostanie. *Licytacja* zacznie się od summy złp. 14,191 gr. 17. 3/8. *Warunki* sprzedaży tak *Kolonji* jako i wyżej wymienionych *Nieruchomości*, tak w *Kancelarii* *Pisarza* *Trybunału* *Wydz: III.* iako i u *Adwokata* *Babeckiego* w *Pałacu* *Paca* mieszkającego, w każdym czasie przejrzane być mogą.

Potrzebny jest **RACHMISTRZ** *Przewentowy* do *Dobru* kilku *Folwarków* złożonych. *Osoba* życząca sobie pełnić podobne obowiązki, zechce się zgłosić do *Bzadzcy* *Pałacu* Nr 1346 *Lit: B.* przy ulicy *Mazowieckiej*, z stosownemi swej kwalifikacji dowodami, gdzie o warunkach otrzyma wiadomość.

Przy ulicy *Przeiazd* pod Nr 649 w domu *W.* *Namińskiego*, jest do sprzedania *MASEO* świeże dobrze urządzone, na *fenty* lub na *ganca*, i *SERY* w *krajanekach*; wiadomość u *stróża* na dole.

W dniu 4 b. m. o godzinie 10 rano, odbywać się będzie *licytacja* z wolnej ręki rozmaitych *Przedmiotów* jako to: *Bielizny*, *Gardrobny* *damskiej*, i innych *domowych* *Sprzetów*, przy ulicy *Oboźnej* pod Nr 2766 *Lit: C.* gdzie *kartka* przybita *wkaże*.

Zgubiony *LOS* Nr 17,759 1/3 z klas: 5 lot: 55tej, ostrzega się aby nikt nie nabycwał tego, ponieważ *iraka* *pańwie* *wygrana* *wklas: 5tej* na *los* ten, *prawemu* *właścicielowi* *wypłacona* *zostanie*, oraz *zastrzeżenie* *zrobiono* w *właściewym* *Kantobze*.

Blisko *miasta* *Piasieczna* o 2 *wiorsty* od *szore*, jest *BROWAR* z wszelkimi *statkami*, *piwnicami* i *zabudowaniami* *dobremi* od 8go *Jana* r. b. do *najęcia* *za* *umiarkowaną* *cenę*. *Kto*by *sobie* *zyczył*, *może* *złożyć* *w* *tych* *Zabudowaniach*: *Gorzeloję*, *Dystylarnię* *lub* *inną* *jaką* *Fabrykę*. *Blizsza* *wiadomość* *przy* *ulicy* *Bielniańskiej*, w *domu* *Lilpopa*, w *Sklepie* *wyrobów* *żelaznych*.

Dziś rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 20.
TEATR WIELKI. Jutro Balet.

Dziś i jutro *Orkiestra* *Wrocławska* pod *dyrekcją* *P. Hermana* *Albrechta*, grać będzie w *Ogrodzie* *Stembaczewskiego* na *Lesznie* od 4tej z południa. *Wejście* od *Osoby* zł. 1 gr. 5. *Dzieci* *bezpłatnie*.

Dziś w *Kawiarni* pod Nr 498, w *domu* *narodzonym* przy ulicy *Kapitulnej* i *Podwał*, *śpiewać* i *grać* *będzie* *Panny* *Gaube*, na *skrzypcach* i *arfach*, od godz: 6.